

Letna poročilo 2009

Letni pregled dela Omrežja občin "Povezanost v Alpah" bo kmalu pristal v vašem poštnem nabiralniku, lahko pa si ga obledate tudi na www.povezanostvalpah.org/sl/infoservice/publikacije/bilten. Na naše glasilo se lahko naročite na www.povezanostvalpah.org/sl/abo/newsletter.

Drage članice Omrežja občin,

Jure Žerjav, župan Občine Kranjska Gora

Junija je bila letna konferenca Omrežja občin "Povezanost v Alpah" v slovenskem Kamniku. Druženje in izmenjava izkušenj sta bila neprecenljiva: skupaj smo sedli predstavniki Koroške, Furlanije in Slovenije ter se dogovorili, da bomo ustanoviti mikro omrežje ter tako poglobiti sodelovanje.

Čeprav imamo tri različne kulture, jezike in dežele, delimo skupne cilje. Zagotovo bo tudi reševanje problemov, ki jih imajo te tri alpske dežele, veliko lažje in drug od drugega se lahko učimo. Želim si, da bi se okrepilo tudi slovensko članstvo. Verjamem, da bo sodelovanje na mikro ravni slovenske občine prepričalo o koristi sodelovanja v takšnem omrežju.

Štart za občinske projekte na področju podnebja

dynAlp climate

Ste že slišali veselo novico? Za vse, ki je še ne poznate: Omrežje občin bo svojim članicam s finančno podporo Sklada za naravo MAVA tudi v okviru programa dynAlp-climate lahko pomagalo pri izvajanju Alpske konvencije. V središču pozornosti sta dve temi: varstvo podnebja in prilagajanje na podnebne spremembe. Izbranim projektom bo Omrežje občin zagotovilo finančno podporo v višini 10.000 do 40.000 evrov, pri čemer bodo morale občine prevzeti financiranje projekta v višini najmanj 50 odstotkov. Celoten nagradni fond znaša 300.000 evrov. Mednarodna žirija bo pri izboru posebej pozorna na trajnostni vidik projektov: kdo najbolj usklajuje ekološke, gospodarske in družbeno-kulturne interese? Kdo ima ideje, ki jih je mogoče

uporabiti tudi v drugih občinah in regijah in ki lahko v javnosti povečajo zanimanje za trajnostni razvoj? Druga pomembna merila za dodelitev podpore so učinkovitost pri reševanju podnebne problematike, inovativnost, usklajenost in celovitost načrtovanja projekta. Imate morda v vaši občini zanimivo idejo za projekt, katerega namen je trajnostni boj proti podnebnim spremembam? Če je vaš odgovor pritrdilen, je najbolje, da se takoj povežete z enim od koordinatorjev omrežja, da vam posreduje informacije o razpisu in projektu dynAlp-climate. Izkušnje iz predhodnih programov so pokazale, da se splača o projektnih idejah posvetovati s koordinatorji ter prijavo projekta oblikovati skupaj z njimi. Seznam nacionalnih koordinatorjev najdete na: <http://www.povezanostvalpah.org/sl> Omrežje občin "Povezanost v Alpah" vam želi veliko uspeha in z veseljem pričakuje zanimive in inovativne projekte!

Biotska raznovrstnost - trenutno najaktualnejša tema

Biotska raznovrstnost. V letu 2010, mednarodnem letu biotske raznovrstnosti, vsi govorijo o njej in tudi v občinah je to pomembna tema. Tako je danes že vsem jasno, za kaj gre: biotska raznovrstnost in njena ohranitev sta podlaga za naše življenje. V Omrežju občin je ozaveščenost o pomembnosti varstva narave že dolgo ena od osrednjih tem, navsezadnje tudi zaradi programa DYNALP², ki je v letih 2006-2009 finančno podprl številne projekte, katerih namen sta bila varstvo in povečanje vrednosti naravnih prostorov in vrst v naravnem okolju. Tako so bili v Avstriji na področju razvoja pokrajine finančne podpore deležni štirje projekti za ohranjanje kulturne pokrajine, medtem ko v švicarskem kantonu Ticino prav zaradi ohranjanja kostenjavih

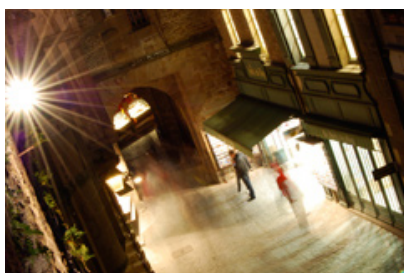
gajev spet gnezdi gozdni mračnik, vrsta netopirjev, ki ji sicer v Evropi grozi izumrtje. Več o teh in drugih projektih v okviru DYNALP² si lahko preberete na <http://www.povezanostvalpah.org/de/projekte> (v nemščini). Slovenske opise najdete na <http://www.povezanostvalpah.org/sl/projekti>

O pomenu biotske raznovrstnosti in ekološkem povezovanju se lahko v vaši občini pregledno in jasno poučite iz seznama ukrepov Iniciative za ekološki kontinuum. Osrednji del so konkretni primeri ekološkega povezovanja na različnih strokovnih področjih. Eno od skupaj desetih področij (fact sheets) obravnava vlogo občin pri povezovanju habitatov. Seznam ukrepov, ki je na voljo v nemškem, francoskem in italijanskem jeziku, si lahko presnamete z naslednjega naslova:

<http://www.alpine-ecological-network.org> (de/fr/it).

Kaj je novega v občinah

... in bila je luč: ulične svetilke na poziv prek mobilnega telefona

Občinam se je ponudila zanimiva priložnost, kako privarčevati energijo in stroške: ulične svetilke je namreč sedaj mogoče vklopiti na poziv in to kar z mobilnega telefona. Zgled za to dajejo nemške občine v okviru projekta dial4light: zadostuje že en klic in njihove ulične svetilke se prižgejo! Prebivalci lahko na manj prometnih ulicah ponoči pokličejo določeno telefonsko številko, če jo želijo osvetliti, in že se na izbrani ulici v najkrajšem možnem času za 15 minut prižge razsvetljava. To je smiselno zlasti na ulicah, kjer ni veliko prometa oz. je osvetlitev, ki je prilagojena dejanskim potrebam, veliko bolj smiselna kot stalna osvetlitev. Občine, ki jih zanima sistem za klicno vklopjanje uličnih svetilk, si lahko ogledajo spletno stran projekta: <http://www.dial4light.de>

(de/en).

Koristna izmenjava znanja o naravnih nesrečah

V času podnebnih sprememb so naravne nesreče v številnih alpskih občinah pogostejše, kot bi si občine to želele. Da bi jih bilo lažje oceniti in preprečevati, bo projekt v okviru programa Alpine Space "AdaptAlp - prilagajanje podnebnim spremembam v alpskem prostoru" spodbujal izmenjavo najnovejših metod in spoznanj o preprečevanju tovrstnih nesreč. Strokovnjaki s področja urejanja prostora, civilne zaščite, naravnih nesreč in številni drugi se lahko v omrežju seznani z aktualnim dogajanjem. Prosimo, da se strokovnjaki in vsi drugi, ki jih omenjena problematika zanima, zglasijo na e-naslov Karsten.Gees@cipra.org. Več informacij v Kratkih novicah 21/2009: <http://www.alpenallianz.org/de/infoservice>

Občine bodo lahko poglobile znanje o podnebnih spremembah

"Boj proti podnebnim spremembam je naša skupna skrb" se glasi naslov tečaja, v okviru katerega bo avstrijska Zveza za podnebje od jeseni 2010 do februarja 2011 organizirala usposabljanje občinskih pooblaščenec za varstvo podnebja. Okoljski in drugi občinski svetniki ter vsi, ki jih tema zanima, se bodo lahko usposobili za občinskega pooblaščenca za varstvo podnebja, saj se bodo na tečaju seznanili z osnovami domače in tuje podnebne politike. Program in nadaljnje informacije na <http://www.klimabuendnis.at/start.asp?ID=222068> (de).

Kaj je novega v občinah

Izmenjava med francoskimi članicami Omrežja občin "Povezanost v Alpah"

26. junija 2010 so se v francoskem kraju Monêtier les Bains srečali predstavniki francoskih članskih občin. Program srečanja je predvidel izmenjavo koristnih informacij o izvedenih projektih na lokalni ravni, predstavitev turističnega razvoja v občini Monêtier les Bains z vrednotenjem kulturne in naravne dediščine in strukturo Omrežja občin v Franciji. Po živahni izmenjavi mnenj so predstavniki občin obiskali še zdraviliški kompleks, na vaškem prazniku pa odkrivali domačo kulturno dediščino.

Filtriranje finega prahu v alpskih občinah

Zbogom, fini prah! se glasi geslo, s katerim želi naša švicarska članica Saas-Fee do leta 2011 postati prva občina v svetovnem merilu, ki ne bo več poznala finega prahu. V skladu z občinskim odločitvijo bodo zato v Saas-Feeju že septembra namestili prvih 70 filtrov, preostale pa oktobra prihodnje leto. Tako imenovane filtre OekoTube, ki jih uporabljajo v sistemih ogrevanja na lesno biomaso z močjo do 70 kW, so razvili in postavili v domačem podjetju OekoSolve AG, ki sistem tudi trži. Namestitev sistemov za filtriranje finančno podpirajo tudi članske občine Grabs/, Buchs/ FL in Wartau/CH, kar je izredno pozitiven primer ustvarjanja dodane vrednosti na regionalni ravni! Vir in nadaljnje informacije o filtri za fini prah: <http://www.povezanostvalpah.org/de/infoservice> (de) in <http://www.oekotube.ch/> (de/en/fr/it).

»Ocistimo Slovenijo v enem dnevu!«

Projekt »Ocistimo Slovenijo v enem dnevu!« je potekal po vzoru uspešne estonske čistilne akcije »Let's Do It 2008«, v katerem je 50.000 prostovoljcem uspelo v enem dnevu očistiti estonsko naravo 10.000 ton ilegalno odvrženih odpadkov. Estonski primer dobre prakse pa je vzbudil mlade slovenske ekologe, da so s svojo mladostno svežino, odprtostjo, resnostjo, navdušenjem in ne nazadnje tudi znanjem zmogli dvigniti celo Slovenijo in organizirati očiščevalno akcijo, ki ji ni para. Estonski primer dobre prakse pa je vzbudil mlade slovenske ekologe, da so s svojo mladostno svežino, odprtostjo, resnostjo, navdušenjem in ne nazadnje tudi znanjem zmogli dvigniti celo Slovenijo in organizirati očiščevalno akcijo, ki ji ni para.

Elisabeth Klumpp, sodelavka Inštituta za raziskovanje Alp (AFI) iz Garmisch-Partenkirchna, je od letošnjega junija nova koordinatorka za nekatere nemške občine, ki so članice Omrežja občin "Povezanost v Alpah". Funkcijo je prevzela od Thomasa Probst, ki zaradi poklicnih razlogov ne more več opravljati te dejavnosti. Thomasu želimo za njegovo poklicno in tudi zasebno prihodnost vse najboljše, Elisabeth pa v Omrežju občin izrekamo prisrčno dobrodošlico!

dynAlp-climate

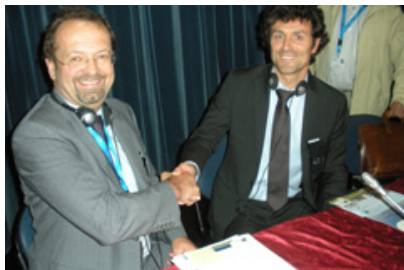
V Kamniku / si so se zavzeli za trajnostni turizem

Letni konferenci in skupščini članov Omrežja občin, ki sta bili 4. in 5. junija 2010 v Kamniku, je prisostvovalo 80 udeležencev. Poleg zelo zanimivih predavanj so udeleženci uživali tudi slovensko gostoljublje, tradicionalne jedi in kulturno dediščino. Predavanja so nazorno pokazala velik pomen trajnostnega turizma za varstvo podnebja. Direktorica turistične agencije Andreja Eržen je predstavila odločenost Kamnika, da "postane in ostane zelena destinacija". Poleg tega so drugi predavatelji, kot na primer Urs Wohler, direktor švicarskega podjetja Engadin Scuol Tourismus, podali konkretne predloge za ukrepanje: "Izrabiti je treba maneverski prostor in vlagati tam, kjer bo učinek kar največji: v krajevno ponudbo." Vsem, ki se dogodka niste mogli

udeležiti, si gradivo in fotografije s konference lahko ogledate na: <http://povezanostvalpah.org/sl/infoservice>

Pripravljeni na boj proti podnebnim spremembam!

Omrežje občin "Povezanost v Alpah" je 4. junija v Kamniku z Generalno direkcijo za energijo Evropske komisije sklenilo dogovor o partnerstvu. Konvencija županov, ki si prizadeva za zmanjšanje izpustov CO₂, bo v prihodnje pri 270 članih Omrežja občin "Povezanost v Alpah" imela pomembno vlogo. Podpisniki so se zavezali, da bodo sprejeli ukrepe za zmanjšanje izpustov CO₂. "Cilji varstva podnebja, ki si jih je ta zadala, se skladajo z našimi smernicami in cilji, ki jih uresničujemo s programom dynAlp-climate," pravi Siegele, predsedujoči Omrežju občin. Če bo h Konvenciji županov pristopilo čim večje število občin, bodo te s svojim dejanjem podprle uresničevanje ciljev zmanjševanja izpustov in spodbudile izvajanje ukrepov varstva

podnebja. Če se tudi v vaši občini prizadevate za varstvo podnebja, se pridružite Konvenciji županov - to je doslej storilo že 1780 mest in občin!

Nadaljnje informacije: www.eumayors.eu (sl, en, de, fr, it)

Ekskurzija italijanskih članov v Logarsko dolino

3. junija 2010 je bila v okviru programa dynAlp-climate in kot priprava na letno konferenco, ki je potekala v Kamniku, organizirana strokovna ekskurzija v Logarsko dolino, ki so se je udeležili predstavniki italijanskih članic. Na ekskurziji so odkrivali to lepo dolino in se seznanili predvsem z zasnovo razvoja turizma in mobilnosti. Lokalna uprava je namreč sklenila omejiti promet v dolini, zato spodbuja kmečki turizem - posledica je precejšnja rast števila gostov, zlasti poleti. Udeležence ekskurzije je vodil Dušan Prašnikar, nekdanji koordinatorski slovenskih članskih občin, in jim predstavil značilne lastnosti regije. Z ekonomskega vidika so za regijo poleg turizma vedno bolj pomembna tudi gozdarstvo in kmetijstvo. Več informacij: [http://www.cipra.org/sl/prihodnost-v-](http://www.cipra.org/sl/prihodnost-v-alpah)

[alpah](http://www.cipra.org/sl/prihodnost-v-alpah)

Priveditve

Delavnica/seminar: **Z mobilnostjo v prihodnost.** 24.9.2010 – 24.9.2010. Belluno/I. Jezik: de, fr, it, sl. Organizira: Verein Alpenstadt des Jahres, Postfach 142, FL-9494 Schaan, Liechtenstein.

Informacije: www.alpenstaedte.org/.

Evropski teden mobilnosti. 16.9.2010 – 22.9.2010. Jezik: de, en, fr, it, sl.

Informacije: www.mobilityweek.eu.

Bralni nasvet

Osnovna porocila CIPRE o najpomembnejših temah, povezanih s podnebno problematiko

Leto izida: 2009/2010, prenos datotek z www.cipra.org/sl/cc.alps/rezultati/compacts (de/it/sl/fr).

Slikovni material: Allianz in den Alpen / Frastanz,A / Madeleine Rohrer / Reiner Kwirotek, Zeiteinspiegel /DTA / Monetier les Bains / OekoSolveAG / Francesco Pastorelli